

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdaji na leto gl. 21.—
Za samo večerno izdajo 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč., večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč., izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinosti“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.

(Novejše vesti.)

Gorica 7. Današnja seja deželnega zbora se ni mogla vršiti, ker so italijanski poslanci izostali.

Dunaj 7. Nižeavstrijski deželni zbor je po daljši razpravi sprejel nujni predlog poslanca princea Liechtensteina, po katerem se sklep deželnega zbora od 30. dec. 1898, tičeči se proračunskega provizorija za dobo od 1. jan. do 30. aprila 1899 glede deželne doklade na pridobinski davek spreminja, in sicer tako, da se ta doklada določi za akcijske družbe z 27%, za prvi in drugi razred ostalih davkoplačevalcev z 25% in za tretji in četrti razred z 20%. Deželni zbor se je danes odložil.

Dunaj 7. Pod predsedništvom Njeg. Velič. cesarja je bilo danes posvetovanje na dvoru, katerega so se udeležili ministerski predsednik Banffy ter ministri Fejervary, Lukaes in Szechenyi. Posvetovanje se bode nadaljevalo jutri. Ministerski predsednik Banffy in ministra Fejervary in Lukaes se jutri povrnejo v Budimpešto. Ogerski finančni minister Lukaes se je tekom dneva posvetoval tudi z finančnim ministrom Kaizlom o stvareh, tičečih njunega resorta.

Budimpešta 7. Zbornica poslancev je v glasovanju po imenih rešila štiri predloge k zapisniku. Za ponedeljek so ostali še štirje predlogi. Na vprašanje poslanca Polonyi-a, zakaj da se ni overil zapisnik današnje seje, je odgovoril starostni predsednik, da se morajo zapisniki potrjevati po vrsti. Na to se je seja zaključila.

Hamburg 7. Konference, ki je bila predvčeraj v Kolonji radi severo-atlantskega prometa po morju, so se udeležili tudi zastopniki nemških, angleških in holandskih črt, po katerih vozijo parniki. Pogodba glede prevoznice potnikov, ki je potekla 31. decembra 1898, se je obnovila od 1. januarja naprej za pet let.

PODLISTEK.

22

BARON IVICA

Spisal A. ŠENOVA.

Poslovenil Večeslavov.

«Bi, vaša milost», je spregovorila plaho moja mati. «Bene», je rekel senator, «precej napravimo pismo.»

Senator je sel za mizo, pogledal, je-li mu je pero ostro, pa je jel pisati in pisati, in napisal je tega celo polo: mi smo morali čakati v sprednji sobi, samo naš varuh je ostal pri senatorju in mu govoril latinski. Pozvala sta nas, da podpišemo. Jaz sem prosil, naj se mi pismo prečita, toda senator se je zadržal na me:

«Vidiš ga pismoznance v opankah: da mu prečitam! Sem-li jaz tvoj učitelj? In ni-li sveto pismo, kar pišem jaz?» Potem je počel čitati nekaj po latinski, a ko sem mu rekel, da ne umem tega učenega jezika, rekel mi je kratko hrvatski, kako je vse razdeljeno po pravici, da ne bode krivica nikomur.

Podpisal sem — — — da sem si raje odsekal desno roko; mati in Niko sta pristavila svoj križ, a naposled je podpisal tudi naš varuh.

Mati je vzela iz svojega roba deset tolarjev, katere je položila na senatorjevo mizo, a on jih je mirno spravil v žep, reki nam:

Pariz 7. Brisson je prišel danes v palačo Bourbon in je naznanil, da se je odločil, da kandiduje za predsedništvo komore.

Pariz 7. Kakor poroča «Siccle» se je naznanilo kasacijskemu sodišču, da se v tajnih spisih o aferi Dreyfus nahaja ponarejeno pismo in da, ako bi se isto primerilo z onim enakim, ki se nahaja v ministerstvu za zunanje stvari, bi se moglo takoj spoznati, katero je pravo. Ministerstvo je dovolilo prošnji kasacijskega dvora, da se mu izroči omenjeno pismo. — Cavaignac je pristopil ligi »Francozka domovina«.

Organizacija dunajskih Slovencev.

Nenasitna nemška vladeželjnost, katera si hoče podjarmiti vse, kar ni nemške krvi, morala je izzvati protiboj. Kar pa nas nikakor ne more navdajati z upanjem, da skoro pridemo do svojih pravic, to je način našega bojevanja. Mi se bojujemo jednostranski! Na javnih shodih, veseljah... šmo strašno hudi, doma smo pa vse drugo prej, nego kar bi morali biti. Kaj koristi slovenski naši stvari, ako smo se danes znosili nad svojim nasprotnikom, ko je naš nasprotnik prepričan, da pridemo že jutri zopet po stari navadi k njemu kupovat... Ali bi nam ne hasnilo veliko več, ako bi skušali, da se s pridnim delom polagoma osvobodimo od tujcev v vsem, ter bi začeli mesto negativnega vika in krika pozitivni boj!

Zoper Žide n. pr. propovedujemo celo križarsko vojno, kar je čisto umevno, a dokler jih ne posnemamo v njih dobrih lastnostih, toliko časa bo naš boj brezuspešen. Učimo se od svojih nasprotnikov! Kdo je pridniši od Žida? Nemški nacijonali potiskajo židovske dijake z vseučilišča na ulico, a na ta način jih ne uženejo nikdar, ko

«Hm! Z Bogom! Sedaj morete iti. Slavni magistrat že pove varuhu, kako je treba to razdeliti.»

Varuh Martin se je klanjal, vedno govore «Spectabilis» tu, «Spectabilis» tam. —

Naposled smo se vrnili na naš — naš! — dom — žalostni in veseli.

Podpisali smo pismo, kakor da bi se razdelili, ali naš varuh n' črnil o razdeljenju ne črno ne belo. — Vse je ostalo kakor prej — pogorelea v hiši. Čudil sem se, prašal varuha, kaj je. Ali on je stisnil ramena in odgovoril: «Vse bo, ni sile!» Rok ženitvi je bil že blizu, ko mi je mati rekla na enkrat, da ga treba še odložiti za mesec dni, ker da ni še pripravila prtenine in tudi dolžniki, da niso prinesli obresti, svatbi da treba denarja, a ona noče, da se ženim kakor črn eigan. —

«Mati», sem rekel nekaj razljučen, «sedaj je konec kraj. Vse sem vam napravil, da ne bode zamere, toda pravim vam, da me ne boste vodila, kakor medveda od meseca do meseca. Na čast vam ta naša pogorelea, toda povem vam, dajte mi deklico, pa Bog.»

Odšel sem in nisem maral, kaj-li odgovori ona. Ko sem omenil ona pogorelea, zažarila se je od jeze. Izšel sem na cesto, nameril se na svojega varuha in temu sem rekel, kar mu je šlo. —

«No, no, no.» se je zasmel Martin, glej ga! Pridi jutri k meni v mesto Veš, na Potoku pri

vemo vsi, da so Židje jako pridni, nacijonali pa krokarji in kričači. Ni čuda, da je toliko Židov v raznih službah in stanovih!

Ako zmagamo, zmagamo z duševnim bojem, s samo silo ne pridemo ni za ped dalje. Naša naloga bodi, da obujamo narodno zavest v svojih rojakih, da jim pridobimo vsaj tisto stopinjo omike, katero ima naš nasprotnik. Za kako poulično demonstracijo našeneš hitro skupaj za to sposobnih elementov, a ti demonstrujejo danes za-te, jutri pa že morda proti tebi, če razmere tako naneso in če nimajo ljudje moralne sile v sebi. Trajen in uspešen boj moremo bojevati z moralno krepkimi silami. To bodi uvod k stvari, o kateri hočem pisati in podati nekaj nasvetov v blaghoten premislek, zlasti vam, tovariši-visokošolei!

Na Dunaju je mnogo Slovencev. Izobraženci se kolikor toliko skupljajo in združujejo, o njih narodni zavesti ne dvomimo, a drugače je z drugimi našimi rojaki, ki opravljajo razne službe kakor pismonoše, redarji, železničarji itd. Nemško ozračje, v katerem žive, nemško časopisje, s katerim se naslajajo, nemške žene, katere jemljejo v zakon — vse to in še marsikaj družega slabi narodno zavest, četudi je morda ne zatre popolnoma, kar se pa seveda tudi dogaja. Nekateri postajajo mlačni in brezbržni za vse, pravi kozmopolitje, druge je ujela v mreže židovska socijalna demokracija, tretje zopet slepi nemški, le »oficijelno« krščanski socijalizem dunajski.

Nemški šovinizem upliva zelo pogubno na naše ljudi. Ker nimajo prilike, da bi spoznavali razmere take, kakoršne so, a ne, kakoršne bi radi imeli Nemei, sodijo tako, kakor njih učitelji. Zlasti Čehe, ki so Nemeem urn v peti, gledajo tudi Slovenci bolj po strani, nimajo pravega zmisla za naše potrebe.

Kakor kosci razdrobljene ladije plavajo po

poluslepem mizarju, pa izvršimo vse, da se enkrat rešimo tega vruga; tudi jaz sem sit tega. Torej jutri okolo desete. —

«Dobro, z Bogom!» sem rekel.

Martin je šel mimo naše hiše. Komaj se je oddaljil od mene za streljaj, eto ti izza grmovja Jerneja. Ogledala sta se za menoj on in Martin, a potem jela govoriti poluglasno in vrlo živahno. Podal sem se v Črnomerec. Ne vem, kaj mi je bilo, ali vleklo me je, vleklo, kakor da so 4 konji pred menoj. Bilo je proti večeru. Pred kočo je sedela Jagica — sama. Vso je bilo tiho, vse mirno. Samo nasproti Vukovićevi hiši čulo se je iz kovačnice nabijanje s kladivom. Dvoje, troje otrok se je lovilo podrbvom, Sredi ceste je stal velik voz, a kraj njega si je suhi kranjski kočijaž prižigal pipico. Pri sv. Duhu je zvonilo «Zdravo Marijo», a iz mesta so prihajale težakinje, noseče motike na ramenih, in pevajoče svoje pesmi. Tako čudno mi je bilo, tako dobro.

Jagica je sedela, rekel sem, na klopi pred hišo. Kakor da jo še sedaj vidim. Glavo je naslonila na levo roko in gledala v tla. Okolo nje se je muzal bel maček, vedno dvigaje rep in glavo, a pri njej na tleh se je zvijal črn, kodrav pes.

(Pride še.)

nemškem morju, o kaki organizaciji ni da bi govoril. Marsikdo je sicer vnet za to in ono, a ne ve prav začeti, ker nima nikogar, ki bi ga vodil. Ali se res ne da odpomoči temu? Ali ni mogoče, da bi dunajskim rojakom vdahnili malo več narodnega življenja, narodne zavesti in pouka? Prvi poskus se je storil lani ob tem času nekako, ko so imeli dunajski Slovenci v X. okraju malo veselico. Ni bilo to nič družega, nego večja slovenska družba, ki se je jedenkrat zabavala skupno med seboj. In vendar so bili veseli, da so se tako lepo sešli v precejšnjem številu, zadovoljni so bili, da: celo naše šolske družbe so se spominjale. Ta skromni počitek priča vendar, da bi se dalo kaj doseči, ako bi bilo dovolj trdne volje in požrtvovalnosti; trebalo bi le iti korak dalje: od zabavnega večera k poučno-zabavnemu. Ali bi se ne mogli vršiti redno taki večeri? Ob nedeljah zahaja tako večina kam na čašo vina ali čašo piva. Zjedini bi se za prostor, kamor bi zahajali potem ob določenih časih.

Ako ne bi mogli dobiti pripravnega nemškega prostora, saj imate vendar na Dunaju čeških gostilnic. Tu bi si napravili malo čitalnico. Naša akad. društva naj bi dajala prečitane časopise v oni lokal, ki bi si ga določili, in kedar bi kedo prišel, čital bi lahko slovenske časnike. Na vsakih 14 dni ali mesece pa bi imeli svoj večer, na katerem naj bi visokošoleci budili, dramili, navduševali in poučevali svoje rojake. To bi bilo pozitivno narodno in socialno delo, ki bi gotovo ne ostalo brez sadu. Sedaj, v zimskem času, bi bila ugodna prilika za to.

Ali ne bi bilo to koristno in zabavno ob enem? Koliko časa se potraja z brezdeljem, ko bi ga tu tako lahko uporabljali plodonosno, prinašajoči svojim rojakom luč prosvete, pravice in resnice. Velike važnosti bi bila taka slovensko-slovansko prebujena in zavedna kolonija. Ne bi se dajala upregati v jarem raznim Luegrom in Adlerjem, ampak bi poznala svojo zastavo. Ako bi bili vsi dunajski Slovani tako dobro organizovani, kakor so n. pr. Čehi, in bi skupno nastopali — ne bi tako rasel Nemcem greben! Ta skromna organizacija, kakor sem jo navedel, ne zahteva bogsigavedi kakih žrtev, koristila bi pa v vsakem oziru ter pripravljala pot trdnjši zvezi. Začeti je treba; dal Bog, da bi se našel pogumen začetnik!

D. L. Sejski.

L. Sejski

Politični pregled.

TRST, 7. januarja 1899.

Deželni šelski zalog na Goriškem in odstop grofa Frana Coroninija. Po odgovoru grofa Frana Coroninija je bilo pričakovati, da italijanski poslanci v deželnem zboru goriškem nastopijo pot abstinence. Tako se je tudi zgodilo. Sobotna seja te zbornice se ni mogla vršiti, ker italijanski poslanci niso došli. Ti poslednji so storili sedaj to isto, kar so popred storili slovenski poslanci. In vendar, če je kedaj, velja v tem slučaju pregovor: če sta dva storila isto, vendar ni isto. Slovenski poslanci so posegli po taktiki abstinence kakor ultimo ratio, po zadnjem sredstvu! Bil je to skrajna čin potrebne samoobrane. Velja-li to tudi za laške poslance? Gotovo ne. Prvi so poskusili skrajno za dosego mrve pravice, poslednji pa v goli objestnosti, v neugasni gospodstvaljivosti in krivičnosti do sodeželanov druge narodnosti. To nam kaj plastično slika dunajska »Reichswehr«, ki piše:

»Vsaka kronovina ima svoj deželni šolski zalog, iz katerega se plačujejo učitelji in druge stvarne potrebščine za ljudsko šolstvo. Le grofija goriško-gradiščanska pogreša tako institucijo, da si je potrebuje najnujnejše. Vsled tega nedostatka so na Goriškem učitelji ljudskih šol najslabeje plačani v vsej Avstriji in posamični šolski okraji so tako preobremenjeni z šolskimi dokladi, da jih komaj premagujejo. N. pr. v okraju sezanskem znašajo šolske doklade na direktne davke 120%, na Tolminskem 110, v goriški okolici 80 in na Gradiščanskem 51. Da bi se razbremenile te itak že revne kmečke občine ter da bi se poboljšali dohodki učiteljev ljudskih šol, silijo slovenski poslanci v deželnem zboru goriškem, da se ustanovi deželni šolski zalog, h kateremu bi moralo prispevati tudi goriško mesto, katero skrbi sedaj samo za svoje šolske potrebe. V Gorici, kjer se nahajajo

vse oblasti in vsi učni zavodi, se osredotočuje vsa trgovina in promet slovenskega dela dežele, iz česar erpi mesto največji dobiček. Mesto goriško dobiva na dalje vse doklade na pridobinski davek od železnice, pobira na vseh cestah, vodečih v mesto, visoke in nadležne mitnine, v mestu samem pavlike tržne pristojbine, in sploh dobiva od dežele še drugih izdatnih dohodkov. Popolnoma opravičena je torej zahteva, da bi mesto goriško za te dohodke, prihajajoče iz dežele, dajalo kako odškodnino, kar pa se more zgoditi tako, da bi mesto prispevalo za pokritje velikih šolskih bremen na deželi. Ako bi šlo tu le za italijanske občine — ki pa niso z Gorico v skoro nobeni dotiki, dočim je to mesto središče slovenskega dela dežele — bi italijanski poslanci gotovo ne bili proti osnutju deželnega šolskega zalog; ker bi pa isti bil tudi Slovincem na korist, ovirajo uresničenje istega na vse možne načine in preprečajo v deželnem zboru najboljše namene Slovincem. Boj proti deželnemu šolskemu zalogu je krivičen, ker bi bil v korist občin obeh narodnosti.

O vzrokih odstopa grofa Coroninija sodijo listi različno, kakor jim je že stališče. Dunajski »Vaterland« je skušal n. pr. opravičevati gosp. grofa, mené, da je raje odstopil, nego da bi storil krivice siromašnemu ljudstvu slovenskemu. Temu nasprotno papraška »Politik« pritrjuje našemu mnenju, da je gospod grof koristil le Italijanom ter da je vse le manever v prevaro, ako laški listi grajajo grofa Coroninija. Tudi »Information« graja odločno ta čin bivšega dež. glavarja goriškega. Pokladanje mandata in bežanje — meni ta list — je nekaj posebnega avstrijskega, česar ne poznajo nikjer drugod na svetu. To se vidi srčen čin, dočim je v resnici le falzifikacija parlamentarizma. Poslanci so dobili svoj mandat za 6 let in ga morajo tudi izvrševati po svoji razsodnosti, ne pa bežati, ako jim je kakov shod ali deputacija izrekla nezaupanje. Poslanec naj govori po svojem prepričanju in se nima udajati terorizmu. Coroniniju bi bila moralna dolžnost, da bi bil rekel svojim volilcem: Obžalujem, da vi mislite drugače, toda izvolili ste me za 6 let in v teh 6 letih bodem govoril in glasoval tako, da bodem lahko odgovarjal pred Bogom in svojo vestjo. Po 6 letih pa, ako niste bili zadovoljni z mano, izvolite si družega.

»Information« ima prav. Tako bi bil moral govoriti grof Coronini v teh kritičnih časih, ali moti se, ako meni, da grof ni storil tega le zato, ker mu je nedostajalo moralnega poguma nasproti Italijanom, marveč je storil tako — vsaj naše prepričanje nam pravi tako — ker je bil se svojim srcem na strani Italijanov, zajedno pa mu je nedostajalo poguma nasproti — vladi. Iz tega navskrižja se je rešil — hitrim begom.

K položaju. Državni zbor se snide zopet dne 17. t. m. Že v prvi seji pride zopet več predlogov za obtožbo ministrov radi različnih odredb: zaradi jezikovnih naredeb za Šlezijo, radi podaljšanja nagodbenega provizorija, radi podržavljenja češkega gimnazija v Opavi in radi tega, ker je vlada prepovedala, da se listi, katerim je odvzet poštni debit, tudi po železnicah in parnikih ne smejo prevažati. Sosebno ta poslednji razlog, ki ga hoče porabiti opozicija za obtožbo vlade, je frivolen, nepatrijičen in naravnost žaljiv za krono samo. Poštni debit je bil namreč odvzet nekaterim pruskim listom, ker so sramotili naša državo in so nespoštljivo pisali tudi o našem cesarju. Toda dotični listi so si znali pomagati. Pošiljali so v Avstrijo na tisoče eksemplarov mesta s pošto, pa po železnicah kar v celih zavojih in potem so se razdeljevali tam, kamor so bili namenjeni. Temu sleparstvu je vlada hotela priti v okom in je izdala primerno prepoved železnicam in parobrodniim družbam. In ker je s to odredbo hotela varovati čast države in nje vladarja pred pruskimi zasramovalci, staviti bi jo hoteli naši Nemci pod obtožbo. Pfui! To je že izdajstvo brez figovegaperesa. To utegne postati zopet »fletno« v našem parlamentu!

Kriza na Ogerskem. Včeraj so bila na Dunaju zopet posvetovanja ogerskih ministrov podpredsedstvom cesarjevim in po tem so se ministri vrnili v Budimpešto. Poročila z Dunaja pravijo, da so sklenili, še enkrat poskusiti s pogajanjmi s posamičnimi strankami za saniranje parlamentarnih odnošajev. To da bode zadnji poskus!

Baron Banffy je konferiral včeraj tudi z grefom Thunom in nemškim poslanikom, gro-

fom Eulenburgom. To poslednje dejstvo mora osupniti vsakega Avstrijca, kajti smatrati more znakom, kako smo zašli v razmerje zavisnosti od Nemčije.

Od druge strani pa javljajo zopet, da je stališče barona Banffy-a zgubljeno. Vlada in nje stranka da sti potrti, ker so voditelji vseh opozicijskih strank izjavili soglasno, da na zboljšanje razmer ni misliti tako dolgo, dokler bo Banffy minister. Opozicija je pripravljena za boj do skrajnega.

Domače vesti.

Dar za novo leto. Pod tem naslovom je prinesla naša vrla tovarišica. »Naša Sloga« lep in korenit članek, v katerem pripoveduje predzgodovino sedanji iz trte zviti demonstraciji z italijanskim realnim gimnazijem v Pazinu. Dež. odbor se sklicuje na neki zaključek deželnega zbora istrskega od dne 12. novembra 1872. Od takrat, torej v 26 letih, ni mislil dež. odbor, da bi uresničil ta sklep. Sedaj pa, ko se je izjavila vlada pripravljena, da končno vendar enkrat ugodi prisrčni zahtevi in krvavi potrebi Slovanov istrskih, spomnili so se hkratu onega sklepa od leta 1872. in deželni odbor je sklenil, da zasnuje v Pazinu realni gimnazij z italijanskim učnim jezikom. Ta sklep je prava drzovitost in — lahkomisljeno razsipanje denarjev.

Italijanska gospôda so uprizorili na Dunaju vse možno proti osnutju hrvatskega gimnazija v Pazinu. Uprizorili so protestov in utokov političkih društev, deželnega odbora, občin, javnih shodov. Celó Tirolei so morali pomagati. C. k. vlada pa se ni prestrašila, ona noče niti prejemati teh utokov in protestov, ampak jih vrača!! Najhuje pa je gospôdi to, da Pazin sam noče protestovati. Prebivalstvo krajne in mestne občine ne le da se ni hotelo pridružiti protestom proti hrvatskemu gimnaziju, ampak je storilo primernih korakov za osnutje tega gimnazija! Ni se hotelo dati izkoriščati v italijanske svrhe, a proti sebi, proti napredku in razvoju mesta in okolice.

Nečuvno je, da hoče deželni odbor sedaj kar čez noč ustanoviti italijanski realni gimnazij, ne da bi počakal vsaj toliko, da deželni zbor reče zopet svojo. Sedaj prihajajo gospôda z svojim darom mestu pazinskemu, ko hoče vlada dati lepšega in boljšega. In mi vsprejemamo raje — kar je glavno — ta gotovi in resni dar. Saj nismo slepi.

Italijani razpisujejo že službe profesorjev, ko nimajo še niti prvih predpogojev za tak zavod. In kje hočejo dobiti dobrih profesorjev?! Kje je dober učitelj, ki bi hotel ob takih okolišnih prisojiti za tako mesto?! K večjemu da zaprosijo kaki propalice, ki ne morejo dobiti službe nikjer drugje!! Takih učiteljev pa ne potrebujemo! Pa tudi tega nočejo povedati, k daj se ima zasnovati ta italijanski gimnazij. Na tako limanico ne pojde prebivalstvo pazinsko.

A kaj naj reče vseukupno prebivalstvo hrvatsko in slovensko v Istri? Ko gre za hrvatsko in slovensko šolo, gospodje nimajo nikoli denarja, a sedaj ga imajo celo za dragi in nepotrební italijanski gimnazij! Pravijo, da se morajo oni brigati za srednješolsko vzgojo, ker se vlada noče brigati. Vlada vzdržuje italijanski gimnazij za manjšino prebivalstva, ako hoče zasnovati tak zavod za večino prebivalstva, pa seprotivijo. Ako bi bilo le zrnce pravičnosti v njih, bi bili že sami ustanovili hrvatski gimnazij! Ali da bi vsaj to hoteli storiti se svojimi denarji! Ne, oni hočejo storiti to na deželne stroške, na stroške davkoplačevalcev, katerih večina so Hrvatje in Slovenci. Kje jim je duša?! Siromašno ljudstvo bi moralo plačevati kakih 14.000 gl. na leto samo za ravnatelja in profesorje, a kje je poslopje, kje učila, kje vse druge potrebe?! In vse to brez dovoljenja deželnega zbora! Pa to je drznost tudi proti c. kr. vladi! To je razsipnost, kakoršnji ni para! Takemu postopanju bi morali enkrat zaklicati: stoj!!

Velike vojaške vaje v navzočnosti cesarja se bode vršile letos — kakor javlja brzojavka iz Solnograda — na Gorenjem Avstrijskem.

Na teh vajah si bosta stala nasproti 14. in 3. voj (Štajerska, Kranjska, Koroška in Primorska).

Kar dva nova delavka lista dobimo te dni v Trstu. Jeden bode dnevnik in bode služil — progressovecem, drugi pa tednik in bode — ako

bode res?! — mednarodni. Po njih delih ju bode demo sodili.

Liste za vojaški nabor. Na magistratu (v III. nastropju, vrata 12) so od 6. do 13. t. m. izpostavljene liste onih mladeničev, pristojnih v Trst, ki pridejo letos na vojaški nabor.

Dovoljeno je vsakomur, da upogleda v te liste ter da se oglasi morebitnimi reklamacijami.

Nekaj cvetja s protestnega shoda v Pulju. Shodu je predsedoval znani doktor Feliks Glezer in govoril je, da je bilo — joj!

Rekel je n. pr., da je ni moči, ki bi mogla raznaraviti italijanski jezik. Ali za božjo voljo, v kaki zvezi je vendar hrvatski gimnazij v Pazinu z italijanskim jezikom?

Istotako ni dejstvo, da so oni sinovi XI. provincije »slavne republike rimske«, prav v nikaki zvezi sedanjim prepornim vprašanjem. Kaj in kako je bilo za časa rimske republike, pred tolikimi stoletji, nas ne briga, namreč naj bi pomislili ti signori, da so sedaj podaniki Avstrije, države, ki ima neke temeljne zakone, ki so veljavni za vse in katere morajo spoštovati vsi, ki so torej veljavni tudi za istrske Slovane in katere morajo spoštovati tudi istrski Italijani.

Najbolj duhteča cvetka iz vrta Glezerjevega pa je bila ta, da je znak pristranosti vlade, ako snuje gimnazij v jeziku, ki je tuj splošni kulturi in čutstvu — inteligentnih in studiranih ljudi!

Mi ga razumemo dobro tega dra Glezerja in hvaležni smo mu, da je tako lepo povedal, kako on in njegovi somišljeniki tiše globoko notri v — srednjeveških tradicijah, ko je bila omika privilegij, izključna last male kaste, a drugi vsi so bili duševni sužnji, heloti. Tako bi hotel tudi dr. Glezer, da naj bi bila kasta politikov njegove vrste vse, drugi pa nič! Ne, dragi gospod Glezer, ti časi so minoli. Dandanes se ne snujejo učni zavodi za malo številce privilegovancev, ampak snujejo se za povspenjanje splošne izobrazbe in se morajo zasnovljati tako, da zanašajo luč omike v najvišje in v najnižje plasti ljudstva notri tja v najbornejo koč najbornejega seljaka. In da morejo to, marajo se snovati v jeziku ljudstva.

Za Italijane v laškem, za Slovane v našem jeziku!!

Potem so renomirali in so postali — smešni.

Neki Fonda je grozil vladi, naj ne pozabi, da v Pulju živi italisko pleme, tuda bijo italijanska srea in da so bili oni Italijani, predno so se rodili!! Kako more kdo kaj biti, predno je bil, to seveda ve, le veliki mislec Fonda! Mi pa vemo, da bi italijanska srea šmencano slabo bila, ako ne bi avstrijska vlada obsipala Pulja svojimi dobrotami; da bi po Pulju rasli trava in prehajalna mrzlina, da jih niso avstrijski tisočaki dvignili iz bede, v kateri so tičali, in da bi, ako ne bi slovanski in nemški vpliv in denar oplojevali življenja v Pulju, marsikateri gospodov, ki plava sedaj v bogastvu in ki šeuva in grozi v svoje objestnosti, moral misliti v strahu, kje dobi kos — polente!

Krono, vsem smešnostim na glavo pa je postavil dr. Vareton, vskliknivši, da gimnazij v Pazinu ne bi bil za Hrvate, ampak tovarna za izdelovanje Hrvatov.

Tako govori mož stranke, katere glavna opora so slovanski renegatje. Da bi njim zaprli vse tovarne za prirejanje Italijanov, kdo ve, koliko je med onimi, ki sedaj besne na protestnih shodih, tistih, ki bi navdušeno zahajali v — hrvatski gimnazij!! O tovarnah naj torej le molče!

Čini avite kulture. Po polunoci med soboto in nedeljo so sinovi avite kulture zopet razbili svetilko gostilne »pri petelinu«. Bilo so v štirih. Ko so dovršili svoj slavnostni čin, in zazrli redarja Jakoba Gamsa št. 54, ki je hitel za njimi, so se spustili v beg proti kavarni Fabris. Tu jim je stopil nasproti redar Josip Busan. A junaki, kakor so že vsikdar, so se izgovarjali, da je vrgel kamen neki — peti, kateri pa da je ušel. Izgovarjali so se na petega, katerega seveda ni bilo. Ta nepoznanec naj bi vzel na-se njihov greh. Slučaj je hotel, da smo izvedeli imena one slavne četorce od avite kulture. Bili so: Forti Arrigo, bivajoči v ulici Paduina št. 4, Slocevič Umberto, bivajoči na Acquedotto 33, pisarniški asistent na magistratu; Padoa Luigi, bivajoči v ulici Dobler, ki je uradnik v mestni plinarni in Seppilli Aless.

V Dasejevem kašipotu čitamo nekega Forti Angelo, sensala na horsi in odbornika sensalov; ne vemo pa je-li ta oče onega Arrigo?! In potem čitamo istotam trgovca Aleksandra Seppilli v ulici Chiozza, a ne vemo istotako, je-li ta oče onega Aless. Seppilli?!

Vsakako pa so ona četorica vsi iz boljših slojev, od katerih bi se že smelo zahtevati boljšega vedenja. In potem se zgražajo nad kakim slovenskim prostakom, ako je storil kako neumnost!

„Adriatische Post“. Tako se bode imenoval nov list, ki prične izhajati v Gorici, v tiskarni gosp. Gabrščka. List hoče spravljati v vjanost vse, kar se godi na jugu ter odpirati oči merodajni gospodi, kateri so naše pokrajine še vedno »terra incognita«. Utegne nam torej veliko koristiti, ako bode urejevan spretno in primerno. »Adriatische Post« bode izhajala za sedaj dne 10. in 25. vsakega meseca Priporočamo torej ta list najtopleje.

V Kozlu se snuje bralno in pevsko društvo, kateremu bode bržkone ime »Venec«. Srečen uspeh! Čas je bil, da so se jeli gibati tudi tam gori, kjer tujstvo postopa včasih res že tako, kakor da bi to ne bila naša slovenska tla.

Družba sv. Nikolaja. V »Edinosti« št. 5 (večerno izdanje od sobote) vrinila se je neljuba pomota, kajti glasiti bi se moralo: mestna občina Idrija in Novomesto sti pristopili kakor ustanovnici zavoda sv. Nikolaja z doneskom po 40 K.; mestna občina Černomelj pa je darovala istemu zavodu 10 K.

Okrajna bolniška blagajna. V minolem tednu je bilo prijavljenih 1037 slučajev bolezni. Ozdravljenimi je bilo proglašanih 942 bolnikov, v oskrbi zdravnikov jih je ostalo 1163. Med temi jih je 192, ki so oboleli vsled nezgode na delu. V 29 slučajih so se bolniki pregrešili proti odredbam zdravnikom. Na podporah se je izplačalo 9529 kron 74 stot.

Štajerski novičar. Za Maremberg se je ustanovito »zavzvitno društvo«, ki je sedaj dobilo tudi vladino dovoljenje. Namen društvu je preskrbovati svojem članom dobrega blaga po zmerni ceni. — V Letušu blizo Braslovč so dobili postajo za pošto oddajo za pisma in časnike. — V Št. Lovrencu na Dravskem polju je umrl g. Jakob Jurič, vrl Slovenec in bivši večletni župan ondotne občine. — Na kolodvoru v Celju je ponesrečil železniški delavec J. Turnšek. Prišel je po nesreči pod kolo železniškega voza, ki mu je pri tej priči odrezalo glavo. — V noči 26. decembra je v Kozjem, v vili grajščinskega oskrbnika, nastal ogenj, katerega so šele drugi dan komaj pogasili. — V sredo pred Božičem je vozil kmet But iz Brega pri Majšpergu kamenje na Pragersko. V gorskem bregu je nakrat odjenjal zavor in konji so skokoma dirjali z teško naloženim vozom navzdol, ter povozili dva loveca. Eden je bil mrtev na mestu, drugi je umrl pol ure pozneje.

Ljudsko šolstvo v Ljubljani. Po izkazu uradnega lista je leta 1897/98 v Ljubljani obiskovalo nemških ljudske šole — javne in privatne — 512 nemških in 400 slovenskih otrok. V teh šolah je bilo torej samo 112 »Nemcev« več, nego Slovencev. In vendar hočejo Nemci na Kranjskem gospodariti Slovence!

Medvedko je pred nekaj dnevi ustrelil knez Auersperg na svojem lovišču blizo Gotenice na Kočevskem. Medvedka je vsled dobljenih ran poginila kmalu potem. Drugi dan so jo našli mrtvo ne daleč od njenega brloga. Ljudje so bili veseli, da je zopet eden kosmatinec manj, kajti medvedje so jim v dotičnih krajih mnogokrat prizadeli dokaj škode.

Povožen deček. V soboto o poludne je šel 14-letni deček Viktor Visih mirno po ulici Torricelli. Kar hkratu ga je zajel voz, v katerega je bil uprežen jeden konj. Deček je prišel pod voz in je dobil precej težkih ran na glavi, po obrazu in na desni roki. Voznik je šel mirno dalje, kakor da se ni dogodilo ničesar, kar zopet priča, kako brezčutni so včasih ti tržeski vozniki.

Popravek. V članku »Ven z osebnostmi iz naših polemik« v sobotnem izdanju našega lista se je urinil jako neljub tiskovni pogrešek. V začetku članka, v 20. vrsti od zgoraj, se mora namreč mesto »duševna depresija« pravilno glasiti »duševna depresija«.

Iz zapora so izpustili nekega Ferdinanda R., katerega so bili zaprli, ker ga je neki Mihael

Rustia obdolžil, da ga je napal in da ga je hotel oropati. Preiskava je dokazala, da je bil Rustia onega dne pijan, a ni prinesla nikakega dokaza za resničnost onega obdolženja, vsled česar so izpustili Ferdinanda R. iz zapora, kjer je sedel tri tedne.

Istotako so izpustili iz zapora zidarja Ivana G. iz Lonjerja, ki je bil po krivem obdolžen, da je ukradl zlato verižico z mrtvega trupla neke mlade samomorilke.

Proti lastnemu očetu! Neki I. B., bivaajoči v ulici Giuliani, postopa vedno tako grdo proti svojemu lastnemu očetu, da se je slednji slednjič čutil primoranega prijaviti ga oblasti. Prepotentnega sina so odveli v zapor.

Loterijske številke, izžrebane dne 7. t. m.:

Dunaj	13	28	29	82	34
Gradec	15	52	6	22	7

Različne vesti.

Usodno odkritje. V neki odlični Petrograjski družini se je imendan hčere praznoval posebno slovesno. Na večernem plesu je bila tudi njena prijateljica, mlada baronica M. Ko je pričel ples, je pristopil k istej mlad zdravnik, proš jo za prvi valček. Baronica je sprejela engagement ali željo se je začudila, ko ji je rekel njeni kavalir, da ne pleše, temveč, da je prosil za ples samo za to, ker se mu je tem potom nudila prilika, da jo vpraša za nekaj stvari.

»Ali imate takovih peg tudi na ostalem telesu, kakoršnje vidim na vašem vratu?« je vprašal on resno.

Mlada deklica se je prestrašila zelo. Zdravnik pa je med tem časom neprestano čakal na odgovor. Naposled mu je odgovorila, da ima takih peg.

»Ako je temu tako, vam svetujem resno, da greste takoj domov«, je rekel zdravnik.

Mlada baronica je šla na to v spremstvu dotičnega zdravnika k svojemu očetu, kateremu je jokaje povedala svet zdravnika. Baron M. je bil kakor izven sebe in si je prepovedal vsako neumestno vprašanje, toda zdravnik ni prenehal zahtevati, da naj gre mlada baronica domov, tako, da sta se oče in hči takoj napravila na pot domov. Rano zjutraj družega dne je prišel dr. B. zopet k baronu M., a spremljan od treh drugih. Baron M. se je začudil nemalo, ko je videl vse štiri v svoji hiši.

»Bodite tako dobri in pokličite gospodičino hčerko, da vidim še enkrat njene pege na vratu; a da se ne bi pomotil v svoji sodbi, dovolil sem si privedi seboj še tri tovariše svoje.«

Baron je skoraj padel vsled straha.

»Ali kaj hočete z mojo hčerko?« je vprašal ves preplašen.

»Vaša hči je gobava«, je bil kratek odgovor.

Kako je baronu bilo pri srečanju, si lahko mislimo. Mlado baronico M. so takoj pregledali oni trije zdravniki, ki so izjavili vsi, da je mlada baronica M. gobava.

Vsa družina je namreč preživela leto na obali Rige, kjer je deklica najbrže dobila gobavo bolezni. Zdravniki so v negotovem, da-li ozdravi mlada baronica, ali ne.

Koledar. Vprašanje o koledarju razburja duhove vedno bolj. Rusija čuti, da julijanski koledar ne zadoščuje več, toda gregorijanskega neče vsprejeti, ker je gregorijanski, papeški. Predložila je že popolnoma nov koledar za zapad in iztok, toda strokovnjaki ga niso odobrili. Katoliški učenjaki se bavijo s tem vprašanjem še posebno zategadelj, ker bi enoten koledar zbližal cerkve. Posebno barnabit Cesare Tondini neumorno proučuje to vprašanje. Zadnji čas je izdal knjigo v francoščini: »Ali bo Rusija katoliška?« ter jo doposlal tudi nekemu ruskemu velikemu knezu, ki se je doslej zelo zanimal za vprašanje o koledarju. Toda knjigo so mu vrnili z opazko, da je v Rusiji — prepovedana.

Lepa hči. Z Dunaja poročajo, da je 30letna udova Ana Branne hotela najeti nekega moža — ponudivši mu veliko svoto denarja, da umori nje mater. Poslednja je lastnica mnogih zemljišč in poslopij in je že vse izročila svoji hčeri, pridržavši za-se le toliko, kolikor potrebuje. Ali hči je v svoji požrešnosti hotela imeti vse in ta požrešnost jo je dovela na nesrečno misel, da je hotela spraviti s tega sveta ono, ki ji je bila na potu, svojo lastno mater.

Prosil, da bi ga obesili. »Beogradske Novine« poročajo, da je v Beogradu prišel pred nekaj dnevi na sodni dvor prvi instance kmet **Aleksa Vuković**, s prošnjo, naj ga usmrtijo. Sodniki dvora so menili s kraja, da je kmet blazen, toda Vuković je povdarjal, da je popolnoma pri zdravi pameti, da pa je obožal do čela, in ker ne more dobiti dela nikjer, je sklenil umreti. Kmetič je menil namreč, da so sodišča obvezana usmrtiti vsakogar, ako zahteva tako. Sodniki so seveda pončili kmeta, da mu ne morejo izpolniti njegove želje in napravili so zanj zbirko, in Vuković je zadovoljen ostavil sodišče — z nabranim denarjem.

Narodno gospodarstvo.

Izvoz blaga iz Avstro-Ogerske v inozemstvo.

Statistiški departement našega trgovinskega ministerstva razglasa o trgovini Avstro-Ogerske s posamičnim državami zelo zanimive podatke. Vrednost blaga, ki se izvaža iz Avstrije v prekomorske dežele, znaša skupaj samo 47 milijonov goldinarjev. Od teh odpada na Azijo 12·8, na Afriko 11·34, na Ameriko 21·64 in na Avstralijo 0·498 milijonov goldinarjev. Napredek naše trgovine s prekomorskimi deželami je več nego skromen. Tako se je trgovina z Azijo od l. 1893. naprej zvišala od 9 milijonov gld. samo na 12·8 milijonov gld., ista z Afriko od 7·08 samo na 11·34 milijonov gld., z Ameriko od 18·8 na 21·6 milijonov gld. Potem, ko je l. 1895. stopila v veljavo takomimenošana bil Mac Kinley-jeva, se je trgovina z Ameriko znatno zmanjšala. Ista je leta 1895. znašala še 22·5, leta 1896. 23·25 milijonov goldinarjev, med tem, ko se je l. 1897. omejila na samo 21·64 milijonov goldinarjev. Za to pa se je uvoz iz Amerike od 83·2 milijonov goldinarjev leta 1894. zvišal leta 1895. na 93·3 milijonov goldinarjev. Najvažnejša v izvažanju in uvažanju je za naš Nemčija. Tako smo mi l. 1897. spravili v Nemčijo skoraj polovico naših pridelkov. Ukupna vrednost blaga, katerega se je l. 1897. izvozilo iz Avstro-Ogerske, znaša 766·2 milijonov goldinarjev; od tega je šlo na Nemško blaga za 371·8 milijonov gld., a iz Nemčije se je uvozilo za 269·8 milijonov goldinarjev, tako, da je naša trgovinska bilanca z Nemčijo aktivna za 101·4 milijonov goldinarjev. Vrednost žita, katero so uvozili na Nemško, se je vsled trgovinske pogodbe znižala za blizo 15 milijonov. Ravno tako se je znižalo tudi izvažanje sočivja, sadja in rastlin za 12 milijonov goldinarjev. Trgovinska vrednost živine, ki se je izvozila na Nemško, je še l. 1894. znašala okolo 70 milijonov goldinarjev, minolo leto pa se je znižala za blizo 18 milijonov gld., torej za četrti del. Najbolj se je zvišal izvoz lesa, premoga in šute; tudi izvoz železa in železnega blaga se je podvojil od l. 1894.—1897.

Najbolj neugodne so številke, iz katerih je razviden izvoz sladkorja v Nemčijo. Sladkorja se je še l. 1892. izvozilo 1·59 milijona kvintalov v trgovinski vrednosti 18·36 milijonov gld., do leta 1897. pa se je skrčil izvoz na 20·659 kvintalov, s trgovinsko vrednostjo 215·000 gld. Aktivum naše trgovinske bilance z Nemčijo je znašal l. 1894. še 130 milijonov in se je od tedaj znižal na 101 milijon gld.

Zalostna bilanca!!

Jelovšku.

(Povodom izdanja pesnj »Simfonij«).

Mnogokrat sem se nasmejal, ko sem čital kritike o Tebi, mnogokrat, veruj mi Vladimire! Večini so Te smatrali za strašnega človeka, nevarnega ostalim zemeljskim bitjem. Mnogokrat sem se nasmijal! Poznam Te, poznam Tvoje nazore, poznam — ako dovoliš — tudi Tvojo moralo. Mi na Jugu smo sicer precej zaostali — ali za nas nisi nov, temveč star znanec. Za nekatere si pak nov, popolnoma nov!

Na žalost pa ti »nekteri« tvorijo danes mej »nami« »kompetenco«!

In sedaj pomisli! Kako bi tu naši »nekteri« mogli podnesti tvoje »anarhistovstvo«, Tvojo »moralo«... Ti se »guraš« uza zidove četverokatnice i mažeš svoj temni smoking» in

»Sretan si u svom siromašnom boštvu,
»U samoči tajnoj, tajinstvenoj,
»U kojoj si BOG i skromni GRIJEŠNIK.
Hm...! Koga naj ne vznemiri Tvoja —
»domišljavost«, Ti se imenuješ — Boga, Ti...
Krist, kralj Judov, je stal pred prosto množico podanikov svojih. Kronali so ga, bičali so ga, pribili so ga na križ... a on, Bog, je samo vzdihnil: saj ne vedo kaj delajo!

Resnica! Niso vedeli, kaj delajo. Njihovi potomci še le spoznavajo krivdo očetov in dedov svojih.

Glej! I Krist je bil Bog in Človek.

Ti si pa Bog in Grešnik! Po logiki moji more jedino človek grešiti, torej si Ti, grešnik, tudi — Človek. I Ti moreš vzdihniti: saj ne vedo, kaj delajo...

Res ne vedo! Pišejo, da poznajo Jelovška, tistega medicinea v Pragi, ki je pred kratkim izdal 333 sešitov raznobojnega papirja, ki je imel to nesrečno ali — ako hoče kdo — srečno dolžnost, da so mu natisnili nekake črne črke, ki naj tvorijo »Simfonije«, t. j. pesni Ex in In. To vse skup je ta Jelovšek posvetil »Zofki«. Ah, Zofija, čuješ: poznajo našega Jelovška!

Ivanov (»Vienac«) mu piše, da naj vrže vse knjige (i »das Buch der Frauen«) v peč, da naj gre na morje ali pa v kako slavonsko šumo ter naj vzame »dušu u se!«

Našič (»Nova Nada«) mu javlja, naj ga Vladimir več ne muči s takimi »pjesmama«. Oj, jadni Našiču, kdo Te je silil, da si se mučil! Obžalujem Te! Pomilujem Te!

In Ti, Tresiču, dramatik, epik, romancier, spiritist, kritik & essayist in urednik »Novega Vijeka«, kaj si misliš tedaj, pišoči o Jelovšku! Jaz menim, da si baš tedaj batinal — svojega Pegaza liki kmetič, kadar se mu zaustavlja pristni primorski magarac spé v strmo brdo. Ti ne poročaš Jelovšku ničesar, samo z dvema, tremi — psovkami si ga opalil.

In Vi ostali, katerih imen se ne spominjam — — — ?!

No, kaj bi, vsaj Te tako, Vladimire, vsi »poznajo«!

»Al — — —

»Ja Te več ne gledam onim okom,

»Kojim djetešce dadilju dobru

»Oh, ja Te gledam drukčije

»Drukčije — — —

Vladimir! Ti nisi bil iskren, a propos, oprosti — Ti si bil iskren, iskren, otvoren. Saj se z »Simfonijami« nisi hotel narogati samo nam, temveč i sebi Samemu. Posrečilo se Ti je izvrstno. ... »Wir sind stolzer geworden. Unsere neue Religion ist nicht die Liebe, sondern es soll die Kraft sein; wir glauben nicht, dass die Menschheit zur Ruhe geht, sondern wir sind dem Streite treu und begehren Menschen, die stark sind, so stark, dass sie milde werden dürfen, so drohend, dass sie lächeln dürfen, so ernst, dass sie spielen dürfen, solche Gewaltige wünschen wir mit Leidenschaft herbei. (H. Bahr: »Gegen Tolstoj«), Razumimo se!

Vkljub temu, da si kolovodja »anarhistov«, pa še nadalje ostajem

Tvoj

Anton Kristan-Gorjančev.

Praga 23. dec. 1898.

Opomba uredništva. Znano je, da ta list daje sicer prostora literarnim razpravam, a da se uredništvo samo nikakor ne utika v take prepire.

Brzjavna in telefonična poročila.

(Zadnje vesti.)

Škofjaloka 9. Včeraj je bil tu shod volilcev, na katerem je govoril prvi podpredsednik zbornice poslancev, dr. Andrej Ferjančič. Govoré o odnošajih med Slovansko krščansko-narodno zvezo na jedni in ostalimi skupinami večine ter vlado na drugi strani, je menil, da vzlic dosedanjam nevspehom ne bi kazalo, da bi »Zveza« zapustila večino. Našim poslancem bi pač bilo lahko razrušiti sedanjo večino, ali to bi bilo nevarno, ker bi se potem mogla ustanoviti druga večina brez nas. Bolje je torej, da ostanemo v večini in da pritiskamo na vlado, naj izpolni naše želje. Ker odgo-

vor vlade na naše postulate ni bil ugoden in se je potem načelnik parlamentarne komisije desnice v našem imenu obrnil do vlade, je odgovorila ista, naj počakamo, da se zopet snide državni zbor.

Če bode tudi tedaj vladni odgovor neugoden, Slovenci ne bodo mogli drugače, nego da ostavijo večino in »strmoglavijo vlado. Govoré o boju za pravice slovenskega jezika na višem deželnem sodišču v Gradcu, je rekel govornik, da se treba najodločnejšo potezati za to, da se bode slovenski jezik rabil v vsem pismenem poslovanju in na razpravah. Dr. Ferjančič je govoril tudi o železniškemu vprašanju tržashemu in je menil, da v črti preko Predela ni več govora.

Pariz 9. Predsednik karacijskemu sodišču, Quesnay de Beaurepaire, je odstopil.

Govoré o višnjevi knjigi v Madagaskaru, pravijo listi, da se dozdeva, da hoče Anglija napovedati Franciji vojno, Francija mora misliti na svojo obrambo.

London 9. »Times« javlja iz Odeze, da v tamošnji ladjetesalnici delajo z nervozno naglico, da je število moštva, ki se je minolo leto uvrstilo v vojsko in mornarico veliko večje, nego v prejšnjih letih, da se v naglici pošiljajo vojaška podkrepčenja na skrajni Vstok ter da so se pred kratkem pomnožile posadke na turško-rusko-kavkaški meji.

Kaneja 9. Komisija, kateri je nalog, da izdela novo ustavo za Kreto, sestoji iz 12 kristijanov in 4 mohamedanov. Vest, da so se črnogorski orožniki že odpravili, je prenagljena. O tem še ni znano ničesar, kakor tudi ne o zmanjšanju mednarodnih vojnihi sil na eden bataljon za vsako štirih držav.

Hiša na prodaj!

V bližini mesta je na prodaj prostorna hiša ob lepi cesti, ki je pripravna za vsako obrt in letovišče. Več se izve v tiskarni lista »Edinosti«.

Prva tovarna tržaška

aparator za izdelovanje plina acetilene
Rocco & C. Trieste

išče spretnih in solventnih zastopnikov za Goriško. Isti morajo biti povsem vešč slovenskemu jeziku ter morajo razpolagati razsežnim poznanjem gornjih krajev.

Cvet proti trganju.

(Liniment caspici).

Preiskušano mazilo — odpravlja bolečine pri kostibolu, ganju in revmatizmu. — Ena steklenica z navodilom 50 nv Razpošilja z obratno pošto najmanje dve steklenici

„Deželna lekarna pri Martiji Pomagaj“

Ph. Mr. M. Leusteka v Ljubljani.

BOGOMIL PINO,
urar v Sežani.

Zaloga ur za gospode in gospé, zlatih in srebrnih, z nikalom, nazidnih, budilk itd. itd. itd.

Vsakovrstne poprave

izvršujejo se točno in ceno.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL
Rafaela Italia
TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST
Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimne in peresnice, ogledal in železnih blagajni, po cenah, da se ni bati konkurence.

„EDINOST“

večerno in zjutranje izdanje
se prodaja, razun v drugih navedenih tobakarnah, tudi najužnem kolodvoru.